Ч. 170 (13.118). Львів, четвер 4. серпня 1932. Ryczałtowy opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 4·00 зол. Чвертьрічно 12·00 „ Піврічно 24·00 „ Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-28.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Польсько-радянська умова про ненапад.

(Кореспонденція зі Швайцарії).

Майже одночасно стались у европейській політиці два акти, що дуже ріжняться між собою як змістом так і вартістю, а саме: приступлення Німеччини до консультативного пакту та підписання польсько-радянської умови про ненапад. Розглядаючи ці акти самі по собі, треба ствердити, що вони означають зближення Німеччини з західними державами та зближення Польщі з Радянщиною.

Коли перший акт є безсумнівним кроком до скріплення европейського й світового миру, то підписання польсько-радянської умови можна характеризувати ріжно. Найміцнішою основою европейського миру є міцний фронт европейських держав, пожаданий з ріжних причин як для Америки так і для Японії. Спільний фронт европейських держав виключає всяку можність збройного виступу більшовиків проти Европи. Збройний-же виступ Европи проти Радянщини немислимий і цілком непотрібний, бо і самі спільні економічні та політичні заходи европейських держав цілком вистарчали би, щоби ослабити Радянщину, та розложити на складові національні частини, засудивши таким чином більшовизм на повільне вигасання в межах самої Московщини.

Причини, які спонукали польський уряд підписати саме тепер умову про ненапад з Радянщиною взагалі досить незрозумілі. Вказівка на те, що таку умову підписали Балтійські держави, на ділі нічого не зясовує, бо малих держав вона до нічого не зобовязує, а Польща хоче провадити великодержавну політику. Сучасні політичні обставини значно ріжняться від тих, коли Франція, а відтак і Польща почали переговори в справі цієї умови. І коли Франція та Румунія договору не підписали, а Польща підписала, то з цього можна зробити висновок, що Польща перебуває в сфері інших політичних впливів як її романські союзниці. Можна припустити, що події в Німеччині спонукали Польщу приспішити підписання умови про ненапад. Повстає також питання, чим почуває Польща себе більше загроженою — перемогою гітлеризму чи приступленням Німеччини до консультативного пакту з Францією та Англією. Поспіх у підписанні умови про ненапад свідчить у значній мірі, що сучасний польський уряд будує забезпечення своєї держави не на єдности европейського фронту, а на угоді з Московщиною. Деяким підтвердженням цього є пояснення, якими з польського офіціяльного боку аргументують потребу дотичної умови, а в дійсности відкривають її справжні тенденції.

„Журналь де Насіон“, що заступає польську політичну думку перед Европою, поруч з будучною заявою, що „можна бути скептичним відносно вартости договорів, підписаних Радянщиною, примушений подати й голос „Газети Польської“, що виявляє опінію польського уряду, по думці якого „цей договір має виявити, що співіснування та творча праця між двома ріжно організованими світами є можлива“. За цей уступ „Газети Польської“ міг би Літвінов з повним правом заскаржити її за плягіят, бо точнісінько теж саме сказав він, коли в Женеві святкував урочисто разом з Брінінгом десятиліття Рапальської умови.

Отже Польща перебирає завдання Німеччини довести світові користь співробітництва з Радянщиною, і то саме в теперішній час. Сучасними наслідками десятилітнього німецько-московського „співробітництва“ є безмежна економічна руїна та сталий розвиток „малої громадянської війни“ в Німеччині. Щоби не дати їй перетворитися у велику громадську війну показалось потрібним оголосити в Німеччині мало не диктатуру та перевести найгостріші заходи проти комуністичної партії, обгрунтовані її звязками з Москвою.

У „Герренклюб-і“ у Берліні, де зібрані прихильники канцлера фон Папена відбувся минулого тижня відчит фон Альвенслебена про радянські питання та політику Радянщини, після чого абсолютна більшість присутніх висловилась рішучо проти тісного співробітництва з Радянщиною, яке провадили попередні уряди Німеччини. Закінчуючи дискусію Альвенслебен підкреслив ті страшні шкоди, які заподіяв комунізм Німеччині та небезпеки, якими він загрожує їй тепер, і вказав на те, що інші держави заінтересовані також у поборенні більшовизму.

Коли польські політики хочуть на власній державі перевірити досвід Німеччини, можна булоб їм сказати — щасть Боже. У всякому разі польсько-радянська умова про ненапад вносить дуже потрібну ясність та недвозначність в українсько-польські відносини та руйнує грунтовно рештки деяких ілюзій.

М. Данько.

ОГОНЬ НИЩИТЬ НЕ ЛИШЕ БУДИНКИ, але й усе, що в них находиться, тому обезпечуйте збіжжа й пашу від огню

в Т-ві Взаїмних Обезпечень „ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Жиди в СРСР і в УСРР.

2. ЖИДИ І БІЛЬШОВИЦЬКА ПЯТИРІЧКА.

Пятирічний плян індустріялізації СРСР охопив усі ділянки господарського і суспільного життя. Тому то й жидівська проблема в СРСР мусіла теж найти своє місце у пятирічному пляні. Ця, що так скажемо, жидівська пятирічка в загальному пляні має свою окрему назву, а саме: „Пятирічний плян реконструкції (перебудови) жидівського населення в СРСР“. Його випрацював до подробиць „Комзет“.

Оригінальні угорські вина по оригінальних цінах, в оригінальній

13-14 Угорській Винярні
(Мадяр Боргаз)
85 Дім: „Ремісничa Палата“

КОСТЕЛЬНА 8. Тел. 69-18.

Більшовики приймають у цьому пляні, що в 1932/33 р. число жидівського населення в СРСР дійде до висоти 2,853.000 душ. До кінця 1933 р., тобто до кінця останнього року першої пятирічки мають заняти працею по фабриках, підприємствах і в хліборобстві аж 1,446.000 душ жидів. Згідно з пляном нова соціяльна структура цього обнятого пляном жидівського населення малаб з кінцем 1932/33 господарського року виглядати так:

1) робітників булоб	480.000 душ
2) урядовців	450.000 „
3) ремісників	200.000 „
4) хліборобів	170.000 „
5) пенсіоністів	131.000 „
6) нетрудових елементів	15.000 „
Разом	1,446.000 душ

При тім треба зазначити, що до робітників враховані також рільні робітники по радянських господарствах (державних фільварках). До хліборобів зачислені в повищому зіставленні тільки члени хліборобських колективів і комун. а також індивідуальні жидівські господарства. Колиж до них дорахувати і наемних робітників по рад. господарствах, то число жидів-хліборобів підскочить до висоти 320.000 душ. Чи більшовикам вдасться саме в намічених розмірах „перебудувати соціяльно“ жидівське населення до кінця 1932/33 господарського року — не знати. Але на основі дотеперішніх даних про здійснювання пляну можнаб припускати, що вдасться. А це тимбільше, що в тому напрямі йдуть більшовикам — як сказано — на стрічу жиди цілого світу.

Скільки допомоги в грошах дістають більшовики на „перебудову“ жидівського населення в СРСР споза кордонів, буде наглядно видно з офіціяльного зіставлення видатків на кольонізацію по кінець 1929 р. Отже згідно з урядовими даними видано на жидівську кольонізацію на Україні, в Білорусі та в Криму за час від 1924 до кінця 1929 р. такі суми:

Держава у 1924 р.	400.000 карб.
Держава у 1925/26 р.	1,000.000 „
Держава у 1926/27 р.	1.380.000 „
Держава у 1927/28 р.	1,515.000 „
Держава у 1928/29 р.	2.800.000 „
Разом	7,095.000 карб.

Крім того на ту саму ціль пішло:

кредитів у більш. банках	2,660.000 карб.
допомоги від населення СРСР	250.000 „
допомоги зпоза кордон. СРСР	15,785.630 „
Разом усього з попереднім	25,790.630 карб.

Отже на кругло 26 міліонів карбованців, вложених у жидівську кольонізацію, радянський уряд дав тільки 10 міліонів, а 16 міліонів зложили і дали жиди цілого світу зпоза кордонів СРСР. Іншими словами радянському жидівству, що живе в т. зв. соціялістичній державі, яка має приготовити рай для свого населення, допомогають вирватись з біди та нужди жиди, що живуть у буржуазних державах і самі є буржуями. А хто поміг би жидам тоді, колиб на цілому світі запанувала диктатура пролетаріяту? Невже цей нарід тоді пропав би?

Одначе для більшовиків ця дрібничка не грає ролі. Вони беруть капітали від жидівства, що робить гроші у зненавиджених буржуазних державах, на те, щоби в себе „перебудувати жидівство на соціялістичних підставах“ і таким чином приготовити для нього „рай“.

Офіціяльні більшовицькі джерела твердять, що не зважаючи на те, що жидів перетворюють у СРСР в трудовий нарід, і що наслідком того повинен би щезнути антисемітизм, то він (антисемітизм) все одно є. Є він і по фабриках і по урядах і навіть там, де жиди займаються хліборобством. Сусідське нежидівське хліборобське населення не любить жидівських кольоністів. Більшовики пояснюють це явище пережитками минулого, впливами кулачні і т. п. На діліж воно виглядає дещо інакше. Коли український чи російський кольоніст на новому місці крім скупої державної допомоги не має ніякої іншої допомоги для належного поставлення свого господарства як колективного так і індивідуального і не може мати навіть промінчика надії на посторонню поміч, то жидівський кольоніст дістає великанську поміч у будинках, машинах, худобі і т. п. від західньоевропейської та американської жидівської буржуазії. Самозрозуміло, що таке виїмкове, упривілеєне положення жидівського кольоніста не може не сприяти антисемітизмові серед нежидівського хліборобського населення.

Більшовики роблять на жидівській кольонізації поважний грошовий інтерес і з уваги на цей інтерес (наплив жидівського капіталу до СРСР!) фактично йдуть на упривілеювання жидів у СРСР. Але роблять вони це зручно, бо під гаслом „соціяльної перебудови жидівського населення в СРСР“ у напрямі його „трудовости“. Самозрозуміло, що при такому стані річи „жидівська пятирічка“ може вповні вдатися. До кінця 1932/33 господарського року 1,446.000 жидів зможе дійсно найти відповідне приміщення по всяких промислових і земельних варстатах праці та зможе таким чином стати трудовим елементом, або, як кажуть комуністи, зможе утворити „нову соціяльну структуру економічно-активного жидівського населення“. Гроші на реалізацію одного і другого пятирічного пляну дасть пролетарській владі жидівська буржуазія з „гнилого капіталістичного світа“.

В. М.

Анґлійська преса про події в Ліську.

Англійська преса досі майже нічого не писала про події в ліському повіті в Галичині. Одиноку новинку подав був денник „Таймс" дня 4 липня (датовану зі Львова), наглядно інспіровану львівськими урядовими кругами. Всю вину ліських подій спихає кореспондент на „темноту українського селянства і на комуністичних агітаторів".

Щойно в кілька тижнів після жахливих подій почали появлятися й інші голоси в англійській пресі. Дня 30. липня помістив тижневик „Ню Стейтсмен Енд Нейшен" передову статтю з приводу цих подій. Стаття настільки цікава, що подаємо її перевід у цілости:

„Одинокий звіт про недавні жахливі події в Сх. Галичині — пише „Ню Стейтсмен Енд Нейшен" — появився, оскільки знаємо, наглядно інспірований польськими колами. В ньому кажеться, що розрухи селян були спричинені комуністичною пропагандою. Але ми знаємо, що повіт Ліско лежить глибоко в Карпатах і дійсні факти, як ми зачуваємо, піддають думку, що причиною (розрухів) був голод та важкі політичні відносини, які впрочім дуже мало мають спільного з комунізмом. З упадком деревного промислу та повним припиненням можности еміґрувати до Америки, ці селяни були доведені до крайної нужди. Земля, на якій вони працюють, це власність великих польських поміщиків. — Імя графа Потоцького добре там вбилося в память — і селяни там зовсім залежні від ласки польської поліції та лісної сторожі. Вони не дістають жадної запомоги для безробітних, як міські робітники, а крім плачення польських податків, мали ще й працювати без заплати при направі доріг. У червні цього року граф Потоцький зажадав, щоби селяни продовжали направу дороги без заплати. Вони відмовилися і рознеслася вістка поміж ними, що це незаконне жадання безплатної праці означає поновне заведення панщини, якої спомин все ще не завмер у памяти населення. Як виходить, вони спершу не поповнили ніяких актів насильства, хіба те, що роззброїли трьох поліцаїв. Після цього повернули цілий повіт на воєнний терен, перевели арештування мущин і жінок. Двох поліцаїв і неозначене число селян впали трупами.

„Треба мати на увазі, що українці належать до національної меншости, якої права були гарантовані Союзом Народів і для якої Польща формально признала „автономію" на Конференції Амбасадорів, коли їй дали дозвіл задержати анектовані нею території під своєю суверенністю". **(Укрбюро — Льондон).**

КОНФЕРЕНЦІЯ В ОТТАВІ І СОВІТСЬКА ПШЕНИЦЯ.

На конференції, яка тепер відбувається в Оттаві між Британією і Домініями порушено також обширно питання імпорту совітської пшениці. Канада і Австралія виступили проти засипування світового ринку пшеницею по ціні, яка не покриває навіть коштів її продукції, як це робить Совітська Росія. Канада доставляє до Англії річно 28% усього запотребування пшениці. Совіти доставляють 20%, а решту присилає Австралія, Аргентина і др.

(Укрбюро — Льондон).

——o——

За океаном.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ У ПІТСБУРГУ.

В неділю 10. липня був Український Католицький День у Пітсбургу. Від ранку напливали громадяни і громадянки з дітьми з Пітсбурга й околиці до Вествю Парку. В 11. годині передполуднем відбулась архиерейська Служба Божа, яку відправив Преосв. Константин Богачевський в асисті о. Киндія й о. Петрівського. Діяконували о. д-р Ковальський і о. Козоріз. Преосвящений виголосив довшу проповідь. Співали церковні хори з Норт Сайд Пітсбург і з Ембрідж. В 3. годині сполудня з підвищення по середині парку о. д-р Копачук отворив другу часть Українського Дня промовою. Відтак співали звідтам оба згадані хори і на переміну бесідники виголошували промови. Говорив п. Родьо з Ембрідж і п. Теодор Чемерис, головний фінансовий секретар „Провидіння", котрий спеціяльно приїхав на це свято Пітсбургщини як представник тої організації. Вкінці сказав ще довшу палку промову по анґлійськи до молоді о. д-р Ковальський. Концерт і промови ловив мікрофон і голосники роздавали виразно по цілім парку. Цілий день була погода, аж під вечір упав дощ і це прискорило поворот гостей домому.

ДВА ВАСИЛІЯНИ-МІСІОНАРІ ЇДУТЬ З ГАЛИЧИНИ ДО АМЕРИКИ.

Часопис „Католицький Провід" повідомляє, що небаром приїдуть з Галичини до Америки Василіяни о. Андрій Трух і о. Сильвестер Журавецький. Вони приїдуть як місіонарі і будуть їздити на місії, де даватимуть реколекції. Спершу приїдуть до Честер, Па., а опісля виберуть собі інший осідок, де мають подбати про монастир і церкву.

Як відбуваються збори врожаю на Україні?

Дипльоматична розмова Г. І. Петровського з представником РАТАУ (Радянської Телеграфічної Агенції України).

Цілому світові відомо, що в СРСР, а в тім і в Україні, люди систематично недоїдають, або й зовсім голодують завдяки більшовицькій господарці, точніше завдяки т. зв. індустріялізації сільського господарства. Зокрема загально відомо, що завдяки більшовицькій сільсько-господарській політиці було цього року, наприклад, на врожайній українській землі дуже багато недосівів, або дуже багато землі лежало облогом. Одначе більшовики запевняли світ, що воно не так але, що там під диктатурою пролетаріяту все „благополучно". Тим часом факти і буденні явища життя показують, що в СРСР не так, як більшовики кажуть, а саме так, як світ це бачить.

Страшна буденна дійсність у часі цьогорічних жнив примусила самих більшовиків розвести в пресі прилюдну кампанію рівночасно: а) за *солідним і ощадним* збором засівів, бо їх так мало, що може їх не вистарчити на прокормлення населення; б) за своєчасною підготовкою ріллі під посіви, щоби недопустити *до недосівів*, як минулими літами; в) за соліднішим викінчуванням сільсько-господарських машин у радянських фабриках, бо дотеперішні машини так зле викінчені, що спричинюють великі шкоди у зборах збіжа та опізнюють жнива; г) за безоглядною боротьбою з такими явищами у часі жнив, як обрізування колосків селянами на ланах колективів і ховання збіжа (з обрізаних колосків!) перед очима орґанів влади; ґ) за боротьбою з усіми видами втрат і з хижацьким нищенням зборів.

На такі і то виключно на такі теми пише тепер уся радянська преса в УСРР, на такі теми за-

ПРИ ГРУБНЕННІ побуджує натуральна, гірка вода „Franciszka Józefa" переміну матерії в організмі і впливає на творення гарної лінії. Домагатися в аптиках і дрогеріях. 1754

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 4. СЕРПНЯ 1932.

СТ. ЛЕВИНСЬКИЙ. 2)

З ЯПОНСЬКОГО ДОМУ.

ЕГЗОТИКА І ХИТРОЩІ.

Будь ласка, уявіть собі тепер усіх цих хлопців, що кріззь ворушливі очиці нашої Марінети починали дивитися на европейський жіночий світ. Правда, японські люди переважно стримані, несміливі. Перша така зустріч японця, скажім професора університету Васефа*), з Марінетою мусіла бути вершком спантеличення. Уявляю собі її так:

Пан професор, по причині зміни підсоння, сильно закатарений і прохав снідання до покою. У дверях являється з кавою Марінета, кланяється по пенсіонарськи, трохи як японська ґейша і зорить у бік японця. Наш учений професор вистрибує, у свому, коліровому немако*) з ліжка. Його рухи високо дистинґовані, на лад рухливої токійської Ґінзи. Проте Маріонета лякається. Грудочка цукру, або може ложечка, паде на землю. Але Марінета не підносить її. Вона кладе пальчик поміж губки і паленіє, може навіть тремтить. Пан професор шукає нервово рукою підручника французько-японської конверсації ну, і т. д. і т. д. Ефект такий, що катар пана професора не проходить, затягається, стає хронічною, просто невилічимою хоробою.

Мабуть у подібний спосіб почалась історія з багатющим радником цісарського японського двору, паном Такаяма.

Яким способом попав він у наш студентський дім? Щоби проживати у чисто японському середовищі, з цікавости, для безпеки? Деякі люди Далекого Сходу уявляють собі Париж ніби зачарований замок, що в ньому заховано десять буддійських перешкод, що людині не дають дійти до Нірвани. Чи зважиться богомільному і богобоязливому у цей замок? І вони вибірають японський студентський дім, у лукавій надії, що сміливіші земляки добули вже ключів до найцікавіших і найпікантніших кімнат цього замку.

Пан Такаяма мав іще окрему причину бути обережним. Він повіз в Европу величезне, штудерно виплекане, черево. Він нагадував мені цих китайських, порцелянових фігурок, якогось монструального бога чи святого. До фігурок цих привязаний забобон достатности та щастя. Проте поява пана Такаями у нашому домі не для всякого була щасливою і приємною. Наш новий товариш страшенне дорожив усяким комфортом і вигодами. Хтось розказував навіть, що він обезпечив своє черево в асекураційному товаристві, як американські фільмові зірки свою красу і ноги.

Наші сторожі навипередки служили багатющому японцеві, але Марінета глузувала з нього. Тямлю її усмішки і міни, коли претяжкий і опітнілий котився кріль велику салю. Поза його спиною видувала вона щічки і наслідувала його рухи, при акомпаніяменті нашого загального здавленого реготу. Правду казати, то це неуважливе і глумливе відношення Марінети до нашого Такаями, згодом теж зовсім не змінилося. Проте мушу, разом з усіми мешканцями нашого дому, приняти за дійсні і правдиві деякі факти, що лягли в основу для всіх нас несподіваної розвязки.

Важко означити сьогодні момент, коли думки Такаями сплелись уперше з іменем Марінети. Цей важливий день мусів бути теплий, вогкий і тужливий, як водиться весною у Парижі. Може бреніли вже навіть перші весняні мушки і не давали японцеві спати. Може спокуслива свіжість воздуху дала йому небезпечних ілюзій про жвавість і гнучкість його мязів. Це тільки безосновні гіпотези. Правдою є, що п. Такаяма безмірно забажав брати лекції французької конверсації і що Марінета спочатку навіть слухати не хотіла. Що не напросилася її сторожиха, що не насварив сторож, Марінета мала для них одну тільки відповідь:

— Зовсім нецікаво вчити такого мула!

Арґумент цей був врешті такий сильний і переконуючий, що сторожі вмовкали і відкладали на пізніше дальші пертрактації.

Але, трохи згодом, Марінета сама забажала давати лекції Такаямі. Причин цього не беруся шукати. У девятнацятилітній голівці спокусливої чорнявки може повстати неодна така химерна думка що не підходить під ніякі льоґічні preміси і правила.

Одначе для правди мушу сказати, що ніхто з нас навіть не знав про ці лекції. Ми всі зберігли в памяті протести Марінети, її глузування та сльози. Вона сама стрічала нас завсіди весела і зальотна, як перше.

Щойно малий інцидент, що трапився мені з Марінетою на балі у нашому домі, розкрив мені очі на таємну її гру. А сталось це ось як:

Усі студентські доми влаштовували в себе балі, трохи для пропаганди, більше для невязаної нічим забави. Захотіли таких вечорниць і японці. Описувати їх не беруся. Не потрафив би по короткі розказати ані наших сподівань і побоювань, ані описати жовтолицих у фраках, що стояли рядком під стіною, ані кількох делікатно розмальованих японок у кімонах, ані скляної салі, що горіла коліровими лямпіонами, ані екзотичних формою і змістом танків, ані дефіциту. Стародавнє като*) поставили на середині салі і серед загального зацікавлення лисий вітроуз співав нам пісень про дощ. Так, про дощ... За все життя не тямлю поетичнішого співу.

(Продовження буде).

*) Один із кількох славних приватних токійських університетів.

*) Щось ніби наша піжама.

*) Музичний інструмент, що трохи нагадує нашу бандуру.

говорив з представником РАТАУ з нагоди цьогорічних жнив і голова Всеукр. Центрального Виконавчого Комітету Рад. України Г. І. Петровський. Найважніші витяги з цієї розмови подаємо в дослівному тексті за харківським „Комуністом“ з дня 30. липня ц. р.

„У радгоспах і колгоспах тепер дуже багато машин. Від того, як успішно ці машини працюють, залежить не тільки збирання врожаю, а й дальша машинізація сільського господарства, тобто збільшення попиту від колгоспних мас на машини нашого с. г. машинобудування. Теж саме треба сказати й про трактори. Хіба можна миритися далі з тим, що бувало часто-густо досі: наприклад, гришинська МТС *протягом квітня-червня виробила 66 тис., а перестояла 60 тис. тракторогодин*, або — на другому відділі радгоспу ім. Чубаря — *12 тракторів, за останні 3 місяці використано тільки на 32 проц. їхньої нормальної потужности.*

У багатьох випадках я спостерігав торішні помилки в роботі і цих помилок вчасно не виправили. *Нема рішучої боротьби проти куркулів, що не орали, не сіяли, а ріжуть колоски, по хижацькому знищують хліб. Треба більше, ніж будь-коли, дбати за те, щоб аж до закінчення збирання хліба і обмолоту були постійні бригади.*

Проте, ще й тепер помічається плинність у бригадах. Не доводиться казати про відомі істини — *про потребу вязати снопи і особливо скиртувати.* Всі ці питання досить ясні. На збирання врожаю, на виконання пляну хлібозаготівель треба мобілізувати всі сили.

Борючись з усіма видами втрат і хижацького нищення хліба, колгоспники, як і трудящі одноосібники, повинні ще рішучіше боротися проти *агітації куркулів.* Колгоспники й трудящі одноосібники повинні працювати так, щоб не тільки кілограм, а й кожну зернину обовязково зберегти“.

Зазначуємо, що всі підкреслення в наведеному інтервю Петровського — наші. Саме в цих підкреслених реченнях наглядно зілюстрований теперішній стан більшовицької сільсько-господарської політики, а ще краще стан індустріялізованого більшовиками сільського господарства.

„Обїздивши кілька районів Дніпропетровщини, — заявив Г. І. Петровський у розмові із співробітником РАТАУ, — обізнався із станом збиральної кампанії. Основна маса колгоспників завзято бореться за вчасне проведення збирання хліба. Скрізь виходи на роботу збільшуються. Саму організацію праці в колгоспі, розставлення сил по бригадах, не зважаючи на ряд хиб, — поставлено багато краще, ніж торік. Настрій основної маси трудящого селянства добрий, воно прагне роботи, треба тільки краще зорганізувати його й не послаблювати масово-політичної роботи. *Краму широкого вжитку* останнім часом на селі помітно побільшало, асортимент його став кращий, хоча *на жаль, цього не можна сказати про якість краму.*

Не зважаючи на ці позитивні моменти, *косіння хліба, скиртування і готування до обмолоту, як і виконання липневого пляну хлібоздавання, — зовсім незадовільні.* Якість роботи здебільшого дуже погана. Поле прибирається неохайно, лишається багато колосків, огріхів. Особливо треба відзначити *незадовільну якість роботи машин.* Причина цього — не тільки недостатня підготовка обслуговного персоналу, недостача запасних частин, а, головне, — *це погана якість самих машин. Комбайни залишають поле з відрізаними колосками, витолоченим, не скошеним, погано вимолоченим хлібом, — найменше 15 проц. всього сурогового збору.*

Отже, боротьбу за вчасне й успішне збирання врожаю треба провадити не тільки на селі, а й охопити і робітництво. За селом буде останнє слово в цій кампанії. Проте, всі заводи с. г. машинобудування повинні, особливо тепер, стежити *за якістю виготовлюваних машин для збирання врожаю* — організувавши нагляд і перевірку роботи цих машин. У багатьох місцях я бачив машини, що *працюють несправно, з перебоями, але інструкторів або механіків від заводу чи тресту ніде не бачив.* Наприклад, у радгоспі ім. Чубаря в Ново-Миколаївському районі *6 комбайнів протягом 6 днів, не можуть зібрати з 40 га пшениці. Витрачають великі кошти, марно переводять дорогий час і ніхто не приходить на допомогу, щоб налагодити справу.*

Беручи до уваги недосів хліба на Україні, треба виявити найбільшу чіткість до збереження хліба підчас збирання врожаю. Про це, передусім, повинні потурбуватися сільсько-господарські організації, особливо машинобудівні. Ще більше треба стежити за роботою комбайнів. Колгоспники, як і робітники радгоспів, ще не звикли до них. У комбайні часто рвуться ланцюги Галля, ламаються транспортери, розбиваються деки, ламаються шестерні переднього вала транспортера, тощо, а це затримує збирання врожаю. За всім цим треба пильно стежити в тому числі й трестам с.-г. машинобудування, особливо за комбайнами, щоб механіки на-ходу налагоджували та виправляли їх.

—o—

З документів часу.

Один розпорядок шк. інспектора. — Практичне переводження в життя побажань шкільних політиків.

Поміщуємо оригінальний розпорядок одного з інспекторів, цікавий з огляду на інтерпретацію „виховних“ впливів управителів шкіл:

Do Panów Kierowników i Nauczycieli szkół I-klasowych w Powiecie.

W ostatnich czasach doszło do mej wiadomości, że w kilku wypadkach poszczególne towarzystwa czy organizacje o charakterze oświatowym, spółdzielczym czy wychowania fizycznego, angażują do swych prac młodzież szkolną czy to w charakterze członków, czy też amatorów czy też w jakimkolwiek innym charakterze. Ponieważ angażowanie młodzieży szkolnej w towarzystwach pozaszkolnych jest ze wszechmiar niepożądane jako niewychowawcze zechcą Panowie Kierownicy ściśle stosować się do wydanych w tej mierze zarządzeń.

Obowiązujący bowiem do dziś regulamin dla szkół ludowych zabrania udziału młodzieży w § 78, § 79 i § 80 postanawiając, iż „Dzieciom szkolnym nie wolno należeć w charakterze członków do stowarzyszeń, lub zawiązywać stowarzyszenie pośród siebie, nie wolno im nosić żadnych odznak ani brać udziału w zgromadzeniach **stowarzyszeń i w publicznych zebraniach**“.

Ewentualny współudział dzieci jest możliwy za uprzedniem zezwoleniem Rady Szkolnej Powiatowej (§ 80). Ponieważ w myśl § 1 Regulaminu dla Kierowników szkół (Dz. U. Kurat. OSL. z r. 1926. str 457) czyni kierownika odpowiedzialnym „za kierunek wychowawczy szkoły i za wychowanie obowiązujących przepisów szkolnych“, zaś postanowienia te sankcjonuje art. 27. ustawy z 1/VII. 1926. o stosunkach służbowych nauczycieli, cała więc odpowiedzialność spada na Panów Kierowników, których w razie zaistnienia jednego z wyżej omawianych wypadków pociągać będę do surowej odpowiedzialności. Zaznaczam, że wszelkich tłumaczeń jak „działo się to bez mej wiedzy“ — „nic o tem nie wiedziałem“ lub „ja zabroniłem, ale nie pomogło“ nie będę brał pod uwagę, gdyż kierownik szkoły, jeżeli jest dobrym wychowawcą, współpracuje w dziedzinie wychowawczej z domem, potrafi wszędzie swój wpływ zaznaczyć. Jeżeli dzieci nie słuchają zakazu kierownika — to system wychowawczy szkoły jest wadliwy, jeżeli zaś rodzice się sprzeciwiają — to brak jest współpracy między szkołą a domem, zaś w jednym i drugim wypadku musi się dojść do wniosku, że działalność pedagogiczna kierownika szkoły jest nieodpowiednia.

Proszę więc Panów, by sprawie tej zechcieli poświęcić więcej uwagi i nie narażać dzieci na niepotrzebne wpływy pozaszkolne, zaś siebie na odpowiedzialność służbową.

Przewodniczący RSP· (підпис).

Думаємо, що кожний коментар лише осла-

Ердаль
змiцняє обуву

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 4. СЕРПНЯ 1932.

В. МАКОВСЬКИЙ. 3)

Листи з Трускавця.

(До пані Л.)

(Докінчення.)

А дома? Не так може небезпечно і непевно, як — нервоза, котрої мені лікар казав вистерігатися як „Берліна“. І я — поїхав. Та вже таке моє щастя, що я все з дощу втечу під ринву.

Бо ледви сюди приїхав, у таку влетів густу „нервову“, що нічим Гавзнера мрака над атлянтійським океаном!

А саме: рознеслася як сарана вістка, що Трускавець проданий — митрополитові Шептицькому! Нині, коли по безапеляційному „дементі“ „Курєрка“ переполох вспокоєний, можна тільки жаліти, чому той, хто втяв цей жарт, не злочив його на 1. квітня! Такий величній був його ефект! Кілька днів це не був жарт. Такої нервози і переполоху я не тямлю, як ще з серпня 1914 року, після проголошення війни. Усі, — і я і інші — бігали наче замотеличені! Замість до „Марисі“, бігли людиска до „Зосі“; замість до церкви — до костела, замість на руханкову вечірку до читальні „Просвіти“ — на дансінґ до кабарету, замість до своїх жінок — до чужих, замість до лазничок — до... Замість — „Нафтусю“ пили — пиво!! а то-й ще гірше! Горе! При „Нафтусі“ сиділи як зачакловані; лиш такі [illegible] як я і її невідступні, старозавітні почитувачі, які і в найбільшій нервозі і тривозі тримаються засади: „аби й очі повилазили, їж [illegible] заплачено: грошам не пропадати“. І пили [illegible] сердечно, хоча сплювали і кривилися. А сплювали і кривилися, бо одночасно з вісткою про [illegible] продаж пронеслася чутка, що „Нафтуся“ втратила свої лікувальні прикмети, що її цілюща сила вже вичерпалась, що вона її [illegible] не мала і що все це сугестія.

І таке інше.

Щастя, що в „Курєрку“ появилось те „дементі“ в сам час. А то, хто знає, чи крім мене, (що на „борг“) і старозавітних (щоб гроші не пропадали) тепер, ще хто був би.

Така страшенна була паніка!

А ще бісилась тоді щодень над Трускавцем громовиця з блискавками і хуртовиною, що всі „віллі“, де лиш є правдиві шиби, дзвонили ними, як окаяні на віки дзвонитимуть — якщо лише мають, правдивими зубами.

А скільки поменших сензацій зійшлося разом в тому-ж часі, про це й не згадуватиб.

Директор „Самуелі“ непричком, автом замість по вулиці, переїхався по львівських артистках. Дещо потерпіли, але витримали (чого жінка не витримала-б хоч і вереск счиняє!). І чи не ліпше вийшли на тій оригінальній проїздці п. Самуеля, бо це багатир, ніж на своїх виставах перед порожньою салею.

То знов один дружинник з військової музики, яка тут у сезоні двічі денно приковує (дослівно) до лавок своєю грою усю „расову“ мельоманію, наложив на себе руку. Цей не витримав, а вмер. Спочувати з ним, значилоб ставитись неприхильно до капельника, через котрого, як несе чутка, це сталося. Одначе на таке глибоке спочуття не погоджується — а це аби-що! — жіночий світ, котрому все миліший мущина, що живе, хочби й менш молодий, від того, що погиб, хочби й ще молодший. Одним словом, — у живці як в житті: самі суперечності й сензації.

(Того, що якісь там два чоловіки аж з другого кінця світу пригнали сюди переконати весь трускавецький живець, що ці мущини, з котрими їх жінки тут храбрували і лікувались, не є їх чоловіками, — ніхто тут не вважає якоюсь „небуденною“ сензацією!)

І те все — погадайте добра пані, — мусіло і мусить переживати моє бідне, схоріле серце!

Сам аж не вірю, що це можливе; аж питався лікара. Але він мене вспокоїв що пережити і витримати таку силу „потрясаючих“ сензацій нараз, для мене можливе тому, що я (нишком) причислюю себе до українського народу. „Бо лиш один український нарід — говорив — годен перетривати неабиякі страхіття; і неабиякі важкі переживання, йому, як „Нафтуся“ ні шкодять ні помагають у його — сподіваннях“.

Я гордий був з такого цінного признання мого лікаря і сердечно йому подякував за це. І з тим більшим завзяттям забрався до „Нафтусі“ та всіх інших (незлічених) лікарських порад і наказів, які сповнюю ще „стисліше“ ніж торік, бо маю в тому напрямі вироблену вправу. („Лівиця не знає, що робить правиця“).

Теж і „дієту“ зберігаю, як умію і можу. Дома (на кредит) їм, що дають; що правда, не перебираю. За домом (за готівку...) їм небагато; але коли трапиться яка з ікрою „оказія“, то теж не перебираю. При джерелі „Нафтусі“, пю — „Нафтусю“; при інших — що інше. Як, що вдасться.

Беру покищо — купілі солянкові; пляжові на „Помірках“, лишаю собі на десер.

І — для лікарської завгоди — стараюся оминати „афектації“ серця; хоч признаюся, що ці афектації належать тут, як і в усіх живцях, до суті тієї цілющої сили, за якою тут люди їдуть. Якже-ж їх оминути?...

Та про них нічого не буду говорити.

Через те, що я торік своїми необачними ревеляціями, — котрими й ви були згіршені — попсував собі кредит у всьому жіночому світі.

Може й не так через те, бо до речі — кредит у жіночому світі втратив я внаслідку неправдивих алярмів про мою активну пасивність у виконуванні складених приречень, як через те, що вони — щойно в роботі і, зрозуміла річ, що навіть у Трускавці годі наперед знати, чи з тієї роботи вийде яка „сензація“, чи звичайна „клапа“.

Бо й те буває.

Томуто: „мовчи язичку, а мені їсти кашку“. Але, якби що — то напишу.

бна би враження своєрідної софістики п. інспектора.

А як тепер виглядає практика. Ось голос один з численних (Кружка Р. Ш. в Новім Селі):

„Заходом Кружка Р. Ш. в Новім Селі приготовилося діточе представлення в Сухівцях при співучасти дітей у шкільному віці і Староство в Збаражі дало дозвіл на виставу. Два дні перед виставою місцева державна поліція в Новім Селі відібрала дозвіл і заказала виставу на тій підставі, що в представленні беруть участь шкільні діти, а на то треба дозволу інспектора. На телефонічний запит Староство відповіло, що такого заказу не дає, але поліція мимо того загрозила, що представлення розжене і тому представлення не відбулося. Таке саме представлення приготовлялося в Новім Селі і Староство в Збаражі теж поручило поліції заказати проби тому, що участь беруть діти в шкільнім віці. Третій такий випадок був у Гниличках. Староство дало дозвіл, побрало 2 зол. за той „дозвіл", та опісля знову поліція заказала з браку дозволу інспектора".

Що на це Кураторія Л.Ш.О.?

З природи та техніки.

Узброєння великих держав

У звязку з ріжними конференціями слід подати декілька цифрових даних про кількість узброєного сухопутнього війська в поодиноких державах, як також про величину морських та повітряних фльот.

І так Радянський Союз має на 145 міліонів населення біля 1 міліона 200 тисяч сухопутнього війська, Франція на 41 міліонів населення 612 тисяч війська, Польща на 30 міліонів населення біля 265 тисяч війська, Англія на 43 міл. населення біля 149 тисяч війська. Чехословаччина на 14 міл. населення 140 тисяч війська, Злучені Держави Північної Америки на 120 міл. населення біля 130 тисяч війська, Німеччина на 65 міл. населення 100 тисяч війська.

Якщо річ у фльоті, то загальна поємність англійських великих воєнних кораблів є 1 міліон 86 тисяч тон, воєнних човнів 257 тисяч тон. Відтак ідуть Злучені Держави Півн. Америки з загальною поємністю великих воєнних кораблів на 858 тисяч тон, човнів на 386 тисяч тон; Франція з кораблями загальної поємности 355 тисяч тон та човнами поємности 296 тисяч тон; Італія з великими воєнними кораблями загальної поємности 291 тисяч тон та човнами поємности 204 тисяч тон. На кінці маємо Радянський Союз і Німеччину. Перший має воєнних кораблів загальної поємности 179 тисяч тон, човнів 38 тисяч тон; поємність великих воєнних кораблів Німеччини є 144 тисяч тон, човнів 12 тисяч тон.

Воєнних літаків найбільше мають Злуч. Держави Півн. Америки, а саме 3100 літаків, дальше Франція зі своїми 2800 літаками, Англія 2400, Радянський Союз 1700, Італія 1.100, Польща 1000, Чехословаччина 600. Зате Німеччина не має ніодного воєнного літака.

Радянська державна фарма „Верблюд".

На Радянщині маємо нині до діла з трьома родами сільського господарства: 1) державними фармами (до 100 тисяч гектарів); 2) колективними господарствами і 3) дуже невеликою кількістю самостійних селянських господарств.

Найліпше адміністрованою державною фармою є фарма „Верблюд", що має 50 тисяч гектарів землі. На ній управляють тільки збіжжа. Характеристична для цієї фарми є відсутність у ній коней, коров, безрог і дробу. Бачити можна у ній тільки всякого роду машини: трактори, жниварки, сівалки, плуги і т. д. Фарма розпочала свою діяльність у 1925 р. на цілком неуправлюваним степі. Ціла фарма поділена на відділи, по 8 тисяч гектарів кожний, має 81 комбінованих жниварок-молотілок, 67 тракторів справности 60 коней кожний, 11 тракторів у 30 механічних коней, 17 тракторів у 20 мех. коней, 1 трактор у 10 механічних коней та 30 ріжних тракторів.

Ріллі на фармі не гноять. На одній третині землі управляють озиму пшеницю, на другій третині яру пшеницю, а остання лежить відлогом (трипільна управа ріллі). Пересічний збір є 20 сотнарів (для порівнання наведемо, що в 1927 р. пересічний збір з 1 гектара в Німеччині був 18,8 сотнарів).

Якщо річ у винагороді занятих при фармі працівників, то звичайний робітник одержує 70—75 карбованців місячно, трактористи і ремісники до 90 карбованців місячно. Крім цього кожний працівник має даром помешкання, опал та освітлення. При фармі занятих ще 29 агрономів-фахівців та інжинірів. Для робітників і урядовців побудовані великі „чиншові касарні", зате директори мають окремі дімки. На фармі є два ресторани. В однім, гіршім, обід коштує 30—40 копійок, у другім, ліпшім, 75 копійок. Для розривки призначені робітничі клюби, кіна і т. д.

Рівночасно при фармі „Верблюд" істнують дві школи: а саме 3-дільна фахова школа і вища школа для агрономів з 2-літнім курсом навчання та однорічним курсом для політичних директорів. Керує цілою фармою так само, як усіми іншими заведеннями в Радянськім Союзі, політичний директор, що належить до комуністичної партії і побирає платню 350 карбованців місячно. Під його приказами є технічні й агрономічні керманичі з іще більшою платнею.

Інзулінові інгаляції.

Одним із найуспішніших засобів проти цукриці є препарат інзулін, що зменшує кількість цукру в крові. Лічення ним відбувалося досі переважно в той спосіб, що хорому вприскували його, тому, що споживаний інзулін розкладається, заки ще зможе успішно ділати. Одначе ці інекції були для хорого дуже неприємною річю, бо часто треба було їх робити довший час і то щоденно. Дослідники старалися вже від довшого часу заступити ці інекції такими препаратами, що їх можна би було споживати, чи радше надати інзуліні такий вид, що його можна би було впровадити з успіхом до кишок або й інгалювати. Одначе всі ці спроби не повелися. Щойно недавно два лікарі з клініки в Кенігсбергу, а саме К. Вількевіц і Г. Шібе, видосконалили інгаляцію інзуліну в той спосіб, що додали до інгальованого повітря 6 відсотків угляного квасу. В той спосіб поглибили вони віддихання і тимсамим збільшили успішне ділання інзуліну. Переведені з хорими на цукрицю досліди виказали, що кількаразова інгаляція інзуліну з домішкою вугляного квасу в коротких відступах часу обнижує кількість цукру в крові і може сміло заступити інзулінові вприскування. Розуміється, що підчас інгаляції витрачується 4 до 6 разів стільки інзуліну, що при інекції з тим самим успіхом.

Др. Т. Е. Бурачинський

ВИЇХАВ ЗІ ЛЬВОВА І ПОВЕРНЕ З КІНЦЕМ СЕРПНЯ Ц. Р.

Що діється в Укр Науковім Інституті у Берліні.

Лист до Редакції проф. М. Васмера.

Берлін, 28. липня 1932.

В листі заступника голови Кураторії Українського Наукового Інституту в Берліні п. О. Скоропис-Йолтуховського („Діло", ч. 160) сказано, немовто моє твердження, що в літі 1931 виявилися у проводі Інституту у щораз більших розмірах ненаукові впливи, не відповідає дійсности.

Для підтвердження мого твердження вистало б уже вказати на самого пана Скорописа, що має великий вплив у Кураторії і передтим, заки фінансовий стан Інституту став критичним, пробував повалити тодішнього директора проф. Дорошенка, при чому послугувався у найвищій мірі нетактовним і беззмістовним обвинуваченням, що його зладив проф. Мірчук. Я не вгодився тоді на директуру п. Мірчука, бо з наукового боку до нього довіря не маю. Коли п. Скоропис підкреслює, що при Інституті залишилися доценти, які працюють безплатно, то мушу спитати, з яких причин застановлено діяльність проф. Залозецького. Цей епізод є одним з мало славних подвигів п. Скорописа.

Признаю радо, що особисті мотиви спричинили моє уступлення з кураторії, бож для людини, що займається наукою поважно, годі покривати своїм іменем підприємство, в якому люди, що з наукою не мають нічого спільного, мають менше впливу, як визначні вчені.

Проф. М. Васмер.

На злободневні теми.

Звукова фільма в катедрі св. Юра у Львові.

(Прижмуреним оком).

В останнім часі розійшлася по Львові поголоска, що основник Національного Музею, митрополит Андрій, наміряє збогатити музей новою цінною памяткою, а саме хоче при помочі звукової фільми увіковічнити сучасне нутро святоюрської катедри.

Будучі покоління будуть вправді добре знати зверхній вигляд св. Юра, бо є вже багато знимок, рисунків і мальовил навіть таких артистів, як Новаківський, але не будуть знати його теперішнього нутра, — і саме цю сторону св. Юра хоче дбайливий митрополит, як знавець і любитель старовини, зберегти для дальших поколінь для науки. В тій ціли має бути сфільмований весь внутрішній вигляд церкви і її життя; а що душею діяльности кожної церкви є парох, дяк і паламар, тому то всі ті три чинники мають бути особливим предметом фільми в св. Юрі.

Парохом св. Юра є капітула. Отже всі члени капітули мають бути сфільмовані, щоби грядучі покоління могли взоруватися на їхній праці при престолі, в сповідальницях і на проповідниці, звукова фільма зафіксує на все їхні гарні і часто виголошувані проповіди, як також передасть точність відправлюваних Служб Божих.

Особливу увагу мають звернути при фільмуванні на широко знану святоюрську дяківську школу, щоби передати її в цілости грядучим поколінням разом з голосами, мінами і поведенням в церкві її учителя і його учнів.

Зокрема має бути сфільмований також провізор, якому казали вже замовити тягарове авто з закладу чищення міста і кількох стражаків до помочі при фільмуванні традиційних порядків.

Ця імпреза буде без сумніву коштовна, але о. митрополит, не зважаючи на велику грошеву крізу, не жалує і на цю ціль видатку, бо хоче конче передати потомству цей зразок дбайливости парохії про вигляд катедрального храму і про церковну культуру; тому то один із синдиків, фаховець у заключуванні корисних контрактів, переводить уже в цій справі з фільмовим підприємством пертрактації.

Цю вістку подаємо з дневникарського обовязку без поруки за її автентичність, бо її правдивости не мали ми змоги провірити у джерела наслідком виїзду о. митрополита на лікування до Підлютого.

Крил. Зизович.

Українська кооперативна харчівня у Львові.

Уваги на часі.

Недавно появилася в українській львівській пресі вістка про оснування у Львові кооперативи „Вітаміна", що поставила собі за завдання: оснувати і вести у Львові кооперативну українську харчівню-ресторан. Вістка ця настільки цікава, що варто їй присвятити декілька слів.

Львів має около 65.000 мешканців українців. Багато з них, особливо всякі державні і приватні урядовці, люди вільних фахів, студенти університету, ученики і т. д. не ведуть самостійного дому і харчуються по ріжних ресторанах та молочарнях. В літніх місяцях ця публика зменшується на тих, що виїздять на вакації, зате збільшується на тих усіх „соломяних вдівців", що їх родини виїхали, а вони змушені своїми обовязками залишитися у Львові і в тім часі харчуються в публичних їдальнях.

Рівнож приїздить до Львова впродовж цілого року маса українців священиків, учителів, урядовців, кооператорів, міщан, селян і т. д. за ріжними орудками, а також в часі всяких зборів і зїздів ріжних наших установ дуже багато наших людей гостить у Львові. Ті всі приїзші до столиці українці перебувають у Львові один або більше днів і силою факту мусять десь харчуватися.

І дійсно, хто заходить до ріжних львівських ресторанів і молочарень, які за виїмком одного чи пак двох українських (і то ведених на дуже малу скалю) є всі чужонаціональні: польські, німецькі і жидівські — той мусить признати, що в багатьох з них величезну кількість їх клієнтелі, а в середмісті навіть величезну більшість клієнтелі становлять безперечно місцеві львівські і приїзші до Львова українці. Українці дають тим ресторанам і молочарням торгувати великі гроші та угрунтовують у цей спосіб їх істнування і добробут. А здебільша чужонаціональні ресторани, молочарні і їдальні навіть не стараються зєднати собі українського гостя! Не все можна в них на українське питання дістати українську відповідь, бо власник не хоче або не вміє по українськи говорити, а служба вся без виїмку неукраїнська; спис страв з правила тільки польський; часописів українських нема, або є дуже мало; реклями в українській пресі не поміщують, а коли курсор якоїнебудь української установи зголоситься за датком, то не зважаючи на те, що власник дороблюється на українцях майна, на українську ціль не дає ні сотика.

І по правді аж дивно стає, коли подумаємо собі, що за цікава нація ті українці. Додумалися поставити у Львові одинацять кооперативних споживчих крамниць (4 „Нар. Торг.", 7 інших), десять українських кооперативних крамниць з набілом „Маслосоюзу", значить: споживчих установ, які можна би сказати, під організаційним і торговельним оглядом стоять вище як харчівня, — а не змогли поставити ні одної кооперативної харчівні. А всі дані вказують на те, що така кооперативна харчівня, розуміється, фахово і солідно ведена, яка не буде спекулювати на патріотизм, бо шлунок не вдоволяється патріотичними фразами в роді „Свій до свого", а хоче здорового харчу, який би йому не шкодив — має всі шанси дуже гарного розвитку.

Тяжкі матеріяльні часи, що їх тепер переживаємо, зовсім не ослаблюють калькуляції про можливість доброго заробітку такої харчівні.

В тяжких часах можна не купувати одягу, переробляти і латати старий, можна латати обув, не купуючи нової, але їсти треба все, що-дня. Правда, можна їсти більше прості страви, але їсти треба і коли харчівня буде мати в добрім місці приміщення, буде відповідно ведена, буде давати смачний, здоровий і по змозі дешевий харч, коли буде в ній чисто та буде привітна, скора і точна обслуга, — то нема чого боятися, що вона не піде як слід.

Ідея, яку хоче зреалізувати новооснована кооператива „Вітаміна" на терені Львова, добра. Все буде залежати від того, як ту ідею управа кооперативи буде переводити в життя. Треба признати, що особа голови надзірної ради і справника коол. „Вітаміна", які були названі у згаданій нотатці, поміщеній в українській пресі — дають основу сподіватися, що ця нова клітина нашої кооперації розвинеться на терені Львова як слід.

Наприкінці ще одна маленька заввага. Було б може вказане старатися зацікавити цією справою і притягнути до праці в отсій кооперативній харчівні в якнайбільшій мірі українське львівське жіноцтво.

I. C.

З орґанізаційного руху.

НАРАДА В ДИНИСКАХ.

Дня 6-го липня ц. р. організував Повітовий Народній Комітет Угнівщини нараду в селі **Динисках.** На цю нараду приїхали від П. Н. К. д-р Петришин, мгр. Лемешко і В. Бас, а від У. П. Р. посол Кохан. Реферат виголосив посол Кохан, обговорюючи докладно політичні і господарські умовини життя в селі та доказуючи потребу організації на всіх царинах життя. Присутніх на нараді було 200—250 людей. Нарадою проводили місцеві громадяни Данило Нагірний, Софрон Пушак та Іван Служала.

ВІЧЕ В КОРЧМИНІ.

День 7-го липня ц. р. був великим здвигом більшої частини Угнівщини. На цей день Повітовий Народній Комітет за допомогою громадських діячів по селах підготовив великі районові віча в **Корчмині і Річиці.** Перше віче почалося в Корчмині в год. 12-ій вполудне для сіл Корчева, Щепятина, Стай, Василева, Кривиці і Корчмина. Всі вичислені села самочинно підготовили великі маніфестації для приїзших гостей, себто членів Повітового Народнього Комітету і делегата Української Парляментарної Репрезентації. Вже в половині дороги з Угнова до Корчмина виїхала і привитала гостей гарно прибрана кінна бандерія з села Корчева під проводом місцевого діяча п. Хімка. До цього першого відділу кіннотчиків залучувалися по дорозі щораз-то нові з сусідніх сіл, так, що врешті можна було числити їх на сотки. В рядах кіннотчиків була не лишень молодь, але були і старші громадяни. На стрічу гостей в кожному селі, через яке ішов цей самочинно зорганізований нашими селянами похід, виходили делегації з привітами, які складали на руки членів П. Н. К. і члена У. П. Р. признання для політичного проводу УНДО й У. П. Р. Годі описати як слід цю маніфестацію, але була вона направду така величава й будуюча, що кожному, хто знав, що наші села пережили в недалекій минувшині, тиснулися сльози до очей. Це був вияв справжньої великої вартости нашого села, його патріотизму і привязання до проводу.

Вже на перше віче в Корчмині прийшли тисячі людей. Це не було звичайне віче, але просто здвиг усіх доокличних громад. Старші, молодь, жіноцтво — всі вони зійшлися разом коло церкви в Корчмині й вичікували появи гостей під проводом місцевого пароха о. Бахівського. Віче почалося привітом для політичного проводу УНДО й У.П.Р. та заявою відданости, що її виголосив в імені Корчмина й сусідніх громад, заступлених на вічу, о. Бахівський. Після цього в імені обох політичних верховних установ УНДО зложив коротку подяку посол Кохан. Провідником віча вибрано о. Бахівського, секретарював член П. Н. К. Володимир Бас. Реферат, який обняв всі актуальні справи, а також звідомлення з праці У. П. Р. виголосив посол Кохан. При кінці говорив ще про вагу організації від П. Н. К. в Угнові Володимир Бас, а від села о. Бахівський. Були також цікаві й численні інтерпеляції до посла, на які він давав вичерпуючі відповіди. Врешті о. Бахівський відчитав резолюції, що одобрюють діяльність УНДО й У. П. Р., які одноголосно ухвалено. Національним гимном закінчено це велике віче.

ВЕЛИКИЙ ЗДВИГ В УЛЬВІВКУ.

В год. 4-ій пополудні члени П. Н. К., а також відпоручник Равщини п. Степан Совик і посол Кохан виїхали на друге віче, яке мало відбутися в год. 5-ій в Річиці. Та в половині дороги привезли кіннотчики села Ульвівка письмове прохання, підписане громадянами Ульвівка, щоби не оминути їх села і бодай на пів години туди заїхати. З уваги на те члени П. Н. К. вирішили скористати з запрошення і при великому здвизі народу заїхали до **Ульвівка.** На стрічу гостям вийшли всі ульвівські громадяни, до яких промовив посол Кохан, складаючи на вступі подяку за щирий привіт, який в імени Ульвівка виголосив старенький господар Павло Добош. Після цього члени П. Н. К. і посол Кохан відвідали місцеву читальню й кооперативу, де посол Кохан сказав кілька слів про вагу цих установ, а в год. 6-ій виїхали до Річиці.

Ґенерал Маа вбитий.

ПАРИЖ. ПАТ. Агенція Аваса повідомляє: Японська влада стверджує, що ґенерала Маа, провідника протияпонського руху в північній Манджурії, вбито минулої пятниці в часі бою під Анкучев коло Гайлюну. В річах генерала найшли 20 штаб золота і дві скрині японських банкнотів. Японські відділи, що брали участь в цьому бою, покинули Анкучев, забираючи зі собою ґенерала Маа та його річи.

ПЕКІН. ПАТ. З китайських урядових джерел заперечують відомостим з японських джерел про смерть ген. Маа.

ОСТАННІ ВІСТИ

НІМЕЦЬКИЙ УРЯД ПЕВНИЙ СЕБЕ.

БЕРЛІН. ПАТ. Оголошено півофіціяльний комунікат, який стверджує, що уряд републики не буде дальше вязатися ніякими партійними інтересами. Уряд певний, що в новому парляменті матиме більшість. Райхстаґ буде скликаний на кінець серпня. Кабінет стане перед парляментом і зажадає довіря для своїх предложень.

КОМІСАРСЬКИЙ УРЯД У ПРУСІЇ.

БЕРЛІН. ПАТ. До пруського сойму вплинуло письмо канцлера Папена з офіціяльним повідомленням про утворення провізоричного комісарського уряду, про усунення з уряду премієра Бравна й інших міністрів та про обняття їхніх становищ комісарями. Правдоподібно в середу буде скликаний конвент сеніорів, щоби визначити речинець скликання сойму. На засіданні будуть теж розглядати справу нового премієра.

КОНФЕРЕНЦІЯ АҐРАРНИХ ДЕРЖАВ.

Польська преса повідомляє, що польський уряд вислав запрошення до всіх держав, які входять до аґрарного бльоку, аби вислали своїх представників на наради знавців, що відбудуться 24. серпня ц. р. Темою нарад будуть питання фінансові і знесення надвижки збіжа. Бльок аґрарних держав змагає до того, аби заняти спільне становище до міжнародньої конференції в Льозанні, яка відбудеться 5. серпня ц. р.

ГІТЛЄРІВЕЦЬ КАПІТАН ҐЕРІНҐ КАНЦЛЄРОМ НІМЕЧЧИНИ.

БЕРЛІН, 2.8. ПАТ. В Німеччині далі неясне положення у парляменті по недільних виборах. Покищо канцлер фон Папен виїхав на відпустку і його заступає міністр внутр. справ фон Ґайль. Також інші міністри виїхали на відпустку. Покищо нема ніяких переговорів між політичними партіями, але в політичних кругах сподіються, що партія центрум змінить своє становище. В самій партії є багато прихильників, які годяться на співпрацю з партією народніх соціялістів (гітлерівців). Тому центрум увійде до бльоку у пруському соймі, зате в райхстаґу не заключить тіснішого союзу з гітлерівцями. Провідники партії народніх соціялістів капітан Ґерінґ і Шефер, згідно з ухвалою конференції у Мінхені, відвідають нім. військового міністра Шляйхера і зясують йому домагання гітлерівців. Гітлер домагається уступлення канцлера фон Папена і покликання на становище нім. канцлера, представника партії народніх соціялістів, яким був би капітан Ґерінґ.

ДВА ПРОТЕСТИ
польського уряду в Берліні і нім. уряду у Варшаві.

ВАРШАВА, 3. 8. ПАТ. Польський посол у Берліні зложив у вівторок 2. серпня ц. р. протест нім. міністрові закорд. справ Нойратові з приводу інциденту нім. дипльомата Рінтелена у Варшаві, який казав стягнути польську хоругов з дому свого помешкання. Одночасно радник нім. посольства у Варшаві зложив протест у польському міністерстві закорд. справ з приводу нарушення екстериторіяльности його помешкання, а саме тим чином, що завішено державну хоругов на штахетах городу його дому і поліція вступила до городу його дому. У Варшаві кружляють поголоски, що нім. радник Рінтелен покине Варшаву ще перед днем 1. вересня ц. р. Одночасно нім. преса уважає сам інцидент з хоругвою провокацією Польщі, а „Фосіше Цайтунґ" впевняє, що цей інцидент, це особиста пімста власника дому, якому радник Рінтелен виповів помешкання з приводу його перенесення.

ВЕЛИКІ ЗАМОВЛЕННЯ БІЛЬШОВИКІВ У ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА, 3. 8. ПАТ. Більшовицька торговельна місія закінчує переговори з представниками гутничого промислу на Шлеську в справі достави до СРСР більшої кількости промислових виробів на суму 20 міліонів золотих. Одночасно торговельна місія переговорює з фабрикою „Феррум" в справі достави тисячу цистерн. Зате більшовики домагаються збільшення привозу з СРСР до Польщі.

НОВИНКИ

— **Машини до шиття нові від 200 золотих поручає Юліян Ломага, Львів, Валова 11.** 17-20

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.** 1880-?

— **Приймаю,** як давніше, в моїм заведенні при вул. Сикстуській ч. 17 від 9—1 і 3—6. **Насс.**

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, вул. Хорушина 5.** (біля кіна „Апольо") поручає по найнижчих цінах, ковдри, матераци і постіль. Переробляє ковдри по 6 зол., матераци по 8 зол. 1995 17—20

— **Український Католицький Союз** просить нас оголосити, що свої бюра „Мети" і „Неділі" переніс з днем 1. серпня ц. р. до будинку при вул. Японській ч. 7, II. пов.

— **Невдала комуністична демонстрація.** В дні 1. серпня як у роковини вибуху світової війни комуністична партія рішила уладити по більших містах Польщі маніфестаційні походи під гаслом: війна війні! З того приводу комуністи у Львові пробували розкинути в кількох місцях відозви, але поліція зараз їх знищила. При цьому арештувано одного комуністичного агітатора, що приїхав до Львова з якоюсь жінкою. Інших комуністичних виступів не було. Не вдалася теж комуністична акція у Варшаві, де арештовано кільканацять осіб, ані в Лодзі, Соснівци, Люблині, Томашові і ін.

— **Зараза на пшеницю.** З ріжних сторін повідомляють, що катастрофа ржі на пшениці не тільки поширюється, але кидається теж на інші збіжа. Зараза обняла цілу Галичину й Волинь та поширюється на центральні повіти. Яких 85 прц. цьогорічного пшеничного жнива пропало. На Волині втрати доходять до 100 прц. Колосся зовсім пусте, а солома не надається до вжитку. Здалека ниви виглядають як зорані, бо збіже цілком почорніло. Зараза кидається теж на овес і ячмінь. Стверджено, що вона прийшла з південно-східних країв, як з Мадярщини, Румунії та Югославії, де збір пшениці заповідається фатально. В Румунії селяни палять збіже на пні, щоби тим способом спинити похід зарази.

— **Зміна румунської ортографії.** Румунська академія наук вислала до міністерства освіти письмо, в котрому вказує на те, що правопис, принятий 1904 року виказує потребу радикальної реформи, що положила би кінець анархії в теперішньому правописі. Беручи за основу думку фільольоґів, академія приняла новий правопис. Тепер просить академія міністерство освіти оголосити нові правила та ввести новий правопис в шкільних підручниках. Міністерство наказало оголосити новий правопис.

— **Срібні 10-золотівки** появляться незабаром в обігу на місці стягнених 10-злотових банкнотів. Нова монета пригадує 5-злотову монету, однак є значно більша та грубша. Крім того ріжниться рисунком, глибшим релефом і звуком. Обвід монети сильно карбований. Металевий стоп, з якого бють нові 10-злотівки, злаjений під знаком ощадности.

— **Зловживання при бранці.** В Самборі арештували команданта повітової команди доповнень, кап. Зьомка у звязку з викриттям зловживань при бранці. Арештовано теж начальника канцелярії Деніщака. Зловживання полягали на тому, що новобранцям, здібним до військової служби з категорії А, видавано неправно книжочки з катеґорії Ц і Д. Арештовано теж кількох посередників, що брали участь у звільнюванні від військової служби.

— **Обманець натягнув селянина.** До Миколи Притоцького, господаря в Жовтанцях пов. Камінка Струмилова, прийшов якийсь чоловічок у середньому віці і спитав, чи має сина в Канаді. Господар притакнув і втішився, що може дістане яку вістку про нього, бо син вже довго не давав про себе знати. Тоді незнакомий сказав, що його сина зловили на канадійській границі, як хотів дістатися до Америки, та відставили до слідчої вязниці у Львові. Тепер син просить батька, щоби конче передав 400 зол. на підкупство судді, бо тільки тим способом дістанеться на волю. Притоцький повірив і до кількох годин постарався за гроші, які дав незнакомому, щоби заніс куди треба. На другий день Притоцький приїхав до Львова і на [illegible] умови чекав під Бриґідками на сина. Коли [illegible] не виходив із вязниці, він звернувся до вязничної управи й довідався, що його ошукали. Поліція шукає тепер за обманцем.

— **Убив батька за 8 сотиків.** Микола Іщак, господар у Миколаєві над Дністром, післав свого сина Михайла до млина, даючи йому 1 зол. на кошта млива. Коли син вернувся із млина, батько зажадав решти 8 сот., яка йому лишилася. Прийшло до сварки, а вкінці син, не хотячи звернути 8 сот., ударив батька сокирою по голові. В безнадійному стані відставили Миколу Іщака до шпиталю, а сина арештувала поліція.

— Нагорода жебрака. До господаря Чеслава Гранчика в Ліпках Боровнх прийшов якийсь знеможений жебрак і просився на ніч. Господар пустив його до стодоли на сіно. На другий день рано жебрак помер і господар зажурився, що мусить його поховати. Однак його перемінилася швидко в радість, бо в лахманах жебрака найшов 185 рублів у золоті, 432 доляри теж у золоті, 40 польських зол. і щадничу книжочку на 785 зол. Найшов теж документ, на основі якого жебрак називався Станислав Голвінський, мав 74 роки і записав свій маєток тому, у кого умре та хто його поховає, бо він не має свояків. Гранчик стався нараз багатим і зробив свому спадкодавцеві гідний похорон.

— Справа Горгонової. Акта Горгонової відослали краківському судові, який рішить щодо речинця розправи. Горгонова дістала від свого чоловіка з Америки лист, в якому заповідає, що приїде на розправу до Кракова і зізнаватиме як свідок. До листу долучив 250 долярів на особисті потреби жінки.

— Адміністрація В-ва „Укр. Заг. Енциклопедія" розіслала поштою 20. зшиток УЗЕ з усіми приналежними до II тому ілюстраційними таблицями та мапами. Розсилка переплетеного II. тому УЗЕ почнеться в серпні за числами картотеки; тому просимо Вп. Передплатників не урґувати в тій справі Адміністрації УЗЕ, бо кожний дістане книжку в свій час. В-во запізнилося з випуском II. тому УЗЕ тільки через те, що багато наших громадян, котрі замовили УЗЕ, досі не заплатили передплати без огляду на кількократні пригадки. *Вони чекають аж на судову примусу!* Усіх Вп. Передплатників, котрі досі не вирівняли передплати на УЗЕ до II. тому включно, ще раз просимо зробити це негайно, щоби В-во могло починати видання III. тому УЗЕ. Від тих Вп. Передплатників, що вже заплатили, або до кінця жовтня заплатять належитість за I. і II. томи УЗЕ, В-во приймає знижену передплату на **III. том УЗЕ**, у висоті **60 зол.**, до кінця **жовтня** 1932 р. — **В-во УЗЕ.** 126 2-2

— На купелевий сезон поручаємо до щоденного прання купелевих костюмів „Милові платки Люкс", що знаменито надаються до прання вовняних та інших делікатних матеріялів. Ціна Люкс-у знову значно знижена. Люкс можна дістати у всіх аптичних складах, а також у кольоніяльних крамницях. Правдивий тільки в оригінальнім голубім опакуванні!

Один день у шкільній вакаційній оселі в Ямній.

(З спомину мандрівника).

Сходимо з Говірлі, бо проганяє нас звідти дощ. Прощаємось із нею та Чорногорою. Скоренько злізимо з верхів у Ворохту, а звідти залізницею до Ямного й заходимо до вакаційної оселі учнів філії акад. гімназії у Львові. Ми цікаві, як вона виглядає, бо щойно цього року її влаштували.

Пять хвилин ходу від залізничого двірця напроти моста стоїть при головній дорозі на узбіччі гарний будинок, одноповерховий, з верандою та бальконами. Гостинна управа дає нам приют. Гостять, чим хата богата та дають нічліг. Вправді на стриху, на соломі, бо в кімнатах нема місця; всі заняли учні та адміністрація.

На веранді витають нас усміхнені, здорові обличча молоді середношкільного віку. Це нас манить і цікавить, що зробило цих хлопців такими здоровими, жвавими, веселими та свобідними і щирими в поведінці супроти їх зверхників і нас, гостей. Але не можна цього збагнути увечер. Щойно на другий день запізнаємось докладніше з життям оселі.

Втомлені мандрівкою, проспавши цілу ніч, будимось на голос дзвінка. Годинник вказує 6.30. Скоро вдягаємось і сходимо на діл. Довідуємось, що це був знак для учнів одягатися, впорядкувати кімнату і йти над Прут митися. Гарна погода позволяє на це нині.

Під проводом проф. В. Козака, педагогічного опікуна оселі, вимашеровують хлопці над ріку, де після віддихової руханки миються по пас, або купаються й вертаються на сніданок. Їдальна на веранді. Учні сідають при двох столах, а серед них проф. Козак; при третьому столі управа й ми, гості. Після молитви беремось до сніданку. Молоко або чай та здоровенний шмат хліба з маслом. Після сніданку молодь іде до своїх занять. Ми користаємо з ввічливости адміністрації й оглядаємо кімнати. Є їх 14. Невеличкі в розмірі 3×3×3 або 4×4×3. В менших мешкає по трьох учнів, у більших по чотирьох. Молодші на партері, старші на поверсі. Вікна великі, дають багато повітря й сонця. В кімнатах бачимо взірцевий лад. Лише в одному куті його нема. Якийсь учень не хоче порядкувати, бо, мовляв, насмітив його товариш. Одначе рішучий, але добрячий приказ проф. Козака велить хлопцям зробити порядок.

Цього року небагато учнів, усього 32. Тому займають лише 11 кімнат. З решти дві заняла адміністрація, а одну винаняв дир. Бабій з ріднею. Приглядаємось дальше життю-буттю оселі. Все тут як у годиннику. В год. 7. сніданок, 10-а другий сніданок, 13.15 обід, 4.20 підвечірок, 7-а вечера й молитва, 9-а спання. В міжчасі учні йдуть над ріку на зарінок бавитись, або читають, грають, співають. Лише після обіду двогодинний відпочинок, бо це не обоз, а відпочинкова оселя після десятимісячних трудів у задушних кімнатах школи та мешкань. Нині користають учні з погоди й заживають соняшної купелі. Гарна погода дозволила їм уже кілька разів відбути цілоденні або південні прогульки на доокола чні верхи Ямного, запізнаватися з околицею та населенням. Знов-же одного разу в дощеву днину п. дир. Филипович виголосив учням реферат про кооперацію.

Мило вражає нас батьківське відношення до молоді управи, п-і Филиповичевої, адміністраційної опікунки, директорової п-і Бабієвої, дир. Бабія і проф. Козака. Учні ставляться до них як до рідних, бо й відчувають таке саме відношення. З приємністю стверджуємо, що щойно таке життя наближує взаїмно молодь до її учителів і зверхників та дає спромогу запізнатися ближче обом сторонам і тимсамим мати зрозуміння для своїх добрих чи злих сторін і навичок.

В часі обіду запізнаємося ближче з молодю. Розмовляємо про це і те. Кажуть, що жаль буде кидати за тиждень гарні гори та здорове повітря і вертатись у задушні мури міста. Хотілиб, щоби гімназію перенесли зі Львова сюди, або щоби хоч зимою можна було тут побути який час. Але це мрії. Може і їх дасться колись здійснити.

Зацікавило мене теж, в який спосіб філія акад. гімназії дійшла до посідання такого гарного будинку. Отже довідуюсь: Батьківський Кружок філії спільно з управою гімназії від кількох літ збирав фонди на будову вакаційної оселі для молоді свого заведення. Щойно в минулому шк. році управитель заведення дир. і Бабій рішив за всяку ціну зреалізувати цей плян. Він сам вложив у це діло дуже багато праці. І так коштом вкладок членів Батьківського Кружка, збірок катехита гімназії о. д-ра Г. Костельника, збірок на бльочки учнів та допомогового фонду „Руслан" закуплено цей будинок від о. Тимкова, катехита шкіл У. П. Т. у Станиславові, за 2.050 дол. Уже заплачено 1.500 дол. Крім цього при допомозі „Руслана" добудовано кухню й одну кімнату для служби, ошкльовано веранду, окітовано вікна і справлено інвентар (ліжка, сінники й кухонну та столову посуду).

— А скільки платять учні за побут? — питаю.

— 56 зол. у місяць. З того чотирьох бідних мешкає безплатно, а пятьох дістає знижку.

Отже не дорого за таке приміщення й харч. Видно, ведення оселі калькулюється.

— Чи в серпні теж будуть учні?

— Так. Уже зголосилося 18. Є надія на більше.

Радіємо й ростемо на вид такої інституції. Але пора нам вертатись у столицю. Хотілиб і ми тут довше побути. Годі! Прощаємось щиро, сердечно. Прощайте, зелені гори! Прощай, молоде в оселі!

Д-р В. Лев.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Д-р А. Ожаревич: ЛЮДИНА І МАШИНА. (Як збудоване людське тіло та як воно працює). „Самоосвіта", ч. 32 Липень 1932, стор. 40, 16°.

Володимир Темницький: МИКОЛА ГАНКЕВИЧ Накладом Української Професійної Комісії. Львів, 1932, стор. 32, вел. 8°.

ЖУРНАЛИ.

ЗИЗ, журнал гумору і сатири. Рік IX. Ч. 14. з 1. серпня 1932. Зміст: Член Комітету допомоги голодуючим гуцулам на літниську. — О. Ордан: Вакаційна рада. — Кажуть... — Alter ego: Під південним сонцем. — О. Гольтіпака: Два фрагменти (з Ямного). — З кооперації. — Вакаційні листи. — Давид і Голіят у дентистиці. — Змінені ролі. — Політична граматика. — Забудько — Рисунки малого Ромця. — Дрібні дотепи.

ВІСТИ З ЛУГУ. Рік VII. ч. 7. за липень 1932.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО. Рік VII. ч. 3 з 1. серпня 1932.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 2.VIII. 1932. за масло експортове та десерове пріма 2·60 зол., за літру молока 16—17 сот., літру сметани 0·80 зол., сиру вень 3·60 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Вівторок, 2. серпня, год. 8.15 веч. Виступ тенора Марка Віндгайма.

Кіна.

АПОЛЬО: „Погоня смертю" і „Подорож довкола світа".
КАСИНО: „Дорога велитнів".
КОПЕРНИК: „Мешканці моря" і „Заборонена пригода".
АТЛЯНТИК (колишній Лев) нечинне.
МАРУСЕНЬКА: „Мешканці моря" і „Заборонена пригода".
МІРАЖ: „Бастер Кітон проти Чарлі Чапліна".
ОАЗА: „Велика гра".
ПАН: „Рожінова дівчина" і „Майбутність та життя жінки".
ПАЛЯС: „Містрі".
ПАСАЖ: „Червона помста".
ПРОМІНЬ: „Рожеве калета".
СОНЦЕ: Через ферії нечинне.
СТИЛЬВІ: „Жінка, що не забуде" і „Летун".
УТІХА: „Кривава помста".
ХІМЕРА: „Табу".

Закордонне радіо.

Четвер, 4. серпня 1932.

Люблін (293,1) 20.30 Концерт, Моравська Острава (263,?) 19.20 Легка музика, **Гільверзум** (296,1) 18.40 Концерт, 19.41 Оперова музика, **Мілано** (331,4) 20.30 Опера, **Штутгарт** (360,6) 19.30 Популярний концерт, 21.40 Симфонічний концерт, **Берлін** (419) 16.30 Романтична музика, 21.20 Фортепян, **Рим** (441,2) 20.45, 22.00 Концерт, **Прага** (488,6) 20.10 Симфонічний концерт, **Брюселя** (509,3) 20.00 Концерт радіорхестри, 21.00 Симфонічний концерт, **Відень** (517,2) 15.20 Концерт солістів, **Рига** (525,4) 19.30 Симфонічний концерт, **Мінхен** (532,9) 20.35 Опера, **Будапешт** (550,5) 20.00 Німецькі композитори, **Харків** (937,5) 15.00, 16.45, 20.30, 24.00 Концерт, 18.35 Народна музика, 21.00 Музично-літературний вечір, **Ленінград** (1000) 20.00 Концерт, **Осльо** (1083) 17.30 Концерт радіорхестри, **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 20.30 Опера, **Париж** (1724,1) 16.45 Органи, 21.30 Концерт солістів.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 4. серпня 1932.

11.58 Час, 12.10 Пресові вісти, 12.20, 12.45, 15.10, 15.40 Грам. плити, 12.40 Метеор. комунікат, 15.00 Господ. комунікат, 16.40 „Єдиний польський степ", 17.00 Камеральний концерт, 18.00, 19.35, 22.30 Трансмісія з Варшави, 19.15 Всячина, 19.30 Програма на слідуючий день, 22.00 Свін.

—o—

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Тов. св. Андрея устроює реколекції для священиків під проводом ОО. Редемптористів у Дух. Сем. у Львові в днях від 12.—17. вересня 1932. Зголошуватися до дня 1. вересня 1932 до о. Юл. Дзеровича, вул. Содова ч. 1. 1—3

Замісць квітів на могилу незабутніх своїх членок, бл. пам. Олени Будзиновської й Евгенії Верганоської, складає Жіночий Кружок ім. Ганни Барвінок 10 зол. на жіночу промислову бурсу. 1—1

Свято на Маківці. Пригадуємо Українському Громадянству, що свято за полеглих на Маківці відбудеться в неділю 7. серпня ц. р. в такою програмою: 1) В год. 11. співана Служба Божа, 2) по євангелію проповідь, 3) по Службі Божій панахида, 4) по Богослуженню святочна промова. Перед Богослуженням буде поблагословлена памяткова таблиця. Під час Богослуження кветуватимуть два священики на памяткову таблицю, яка коштує 700 зол., а пані з Філії „Союзу Українок" у Сколім продаватимуть знимки з тої таблиці. Свято відбудеться без огляду на погоду. — **Філія Т-ва Охорони Воєнних Могил у Сколім.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ДОРА, Пансіон **„ОЛЕНА"** поручає кімнати з добірним удержанням. Ціни якнайнижчі. 96 1-4

ВИПРОДАЖА посезонова останніх моделів, суконь, костюмів та ін. найкращої якости по дуже низьких цінах. Магазин конфекції: **Яків Позамент,** Львів, вул. Академічна 2 (Готель Жоржа). 95 1-4

РУТИНОВАНИЙ адвокатський концепієнт шукає заняття від 1. вересня. Зголошення: Д-р Кость Третяк, Окружний суд, Золочів. 132 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

КІНО ч. 14

вже продається. Ціна 35 сотиків. Чергове число буде присвячене виставі УФОТО. Адреса: „КІНО", Львів, вул. Бляхарська ч. 8, I. 1—3

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів Ринок 10.